

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีวัตถุประสงค์เฉพาะ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการยกร่างรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ และตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบ และแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test dependent) และประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม

ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยการสนทนากลุ่มและใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุป ผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค กาจจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยแบบสอบถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยภาพ รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้าน การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย ด้านกระบวนการบริหารจัดการศึกษาทวิศึกษา ด้าน การบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

1.2 ผลการศึกษาแนวการบริหารจัดการการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยสรุป 1) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นทักษะวิชาชีพ 2) ควรพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนทวิ ศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 3) ควรมีคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษาที่มาจาก บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้หลากหลาย 4) ควรนำบุคลากรฝ่ายบริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนใน เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการบริหารทวิศึกษาของสถานศึกษา 5) ควรมีการ สร้างความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษา และ 6) ควรศึกษาและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการบริหารสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการ ทวิศึกษา

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปได้ดังนี้

รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) พัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียนการสอน 2) พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา 3) พัฒนา กระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน 4) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา 2. การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) การบริหารทรัพยากรบุคคล 2) การบริหารทรัพยากรงบประมาณ 3) การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ และ 4) การบริหาร ทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ 3. การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย ประกอบด้วย 1) ร่วมมือในการสร้างความเข้าใจ 2) ร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ร่วมมือในด้านการบริหาร

ทรัพยากร 4) ร่วมมือในการพัฒนากิจการผู้เรียน และ 4. กระบวนการบริหารจัดการการศึกษา มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์กร (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การติดตามและประเมิน (Controlling) และ 5) การปรับปรุงและพัฒนา (Act)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปดังนี้

3.1 รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน หลังการทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 พฤติกรรมของผู้เรียนนักศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังการทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.4 ความพึงพอใจของผู้เรียนนักศึกษาต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความสอดคล้อง อยู่ในระดับมาก ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่นำเสนอข้างต้นผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายผลในประเด็นหลักที่สำคัญตามผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลจากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนยังให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการศึกษา

ไม่มากเท่าที่ควร จะต้องเร่งพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้ตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องนี้ เพราะเป็นนโยบายของรัฐบาลและเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะอาชีพเพิ่มขึ้นเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของ คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2559: 11-12) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีโอกาสในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ความ สามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและสามารถต่อยอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับไปสู่การประกอบอาชีพได้ และจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษา ที่พบว่า 1) ควรมีรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่าย 2) การบริหารจัดการควรมีคณะกรรมการบริหารจากบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย 3) ควรกำหนดหลักการในการบริหารจัดการทวิศึกษาของสถานศึกษาให้ชัดเจน 4) การบริหารจัดการควรมีกระบวนการบริหารที่เป็นระบบ มีขั้นตอนที่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) ควรสร้างเสริมทักษะวิชาชีพให้ผู้เรียนทวิศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านความร่วมมือ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะด้านเทคโนโลยี และทักษะอาชีพ เป็นต้น ผลการสัมภาษณ์เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การสัมภาษณ์เห็นความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการบริหารจัดการทวิศึกษา สอดคล้องแนวคิดของ สนธิรัก เทพเรณู (2552) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารงานหรือการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการหรือองค์คณะบุคคล เชื่อกันว่าสามารถสร้างประสิทธิภาพในการทำงานได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการบริหารงานที่มีการระดมสติปัญญาความคิดและประสบการณ์ของบุคคลหลายคน หลายความคิด ร่วมกันพิจารณาปัญหาและตัดสินใจหรือหาข้อยุติอย่างมีเหตุผล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริพงษ์ ธิดาราม (2559) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแบบทวิศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแบบทวิศึกษาของโรงเรียน คือ ด้านการเตรียมการวางแผนการเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ และด้านการเตรียมจัดการอบรมครู ควรจัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจกับครู โดยให้ครูร่วมรับฟังแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษาจากต้นสังกัด

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 3) การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย และ 4) กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา มีประเด็นที่นำมาอภิปรายตามองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) พัฒนาหลักสูตรและการบริหาร การเรียนการสอน 2) พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา 3) พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริม ทักษะวิชาชีพผู้เรียน 4) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารจัดการทวิ ศึกษาย่อมเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาทุกประเภททุกระดับมีภารกิจที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามที่คาดหวัง หรือตามที่ต้องการ การดำเนินการให้ได้ผลดังกล่าวดำเนินการที่ถูกต้องโดยอาศัยหลัก วิชาทางการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ จีรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (2555: 8-9) ที่กล่าวถึงการ บริหารงานวิชาการไว้ว่า ในการบริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงานเพื่อให้เกิด ความคล่องตัวในการบริหาร ซึ่งมีหลักการเบื้องต้นของการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) ยึดหลักให้ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและ สังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม 2) มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัด กระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด 3) มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมใน การกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้ 4) มุ่งส่งเสริมให้มี การร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภา นิติบัญญัติแห่งชาติ (2559: 5-16) ที่มีแนวคิดว่าหลักการสำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาก็เพื่อ ต้องการผลิตบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ ความชำนาญและสมรรถนะต่าง ๆ ในสาขา วิชาชีพที่เรียนอย่างถ่องแท้ มีทักษะและกระบวนการในการแก้ไขปัญหา เพื่อมุ่งสู่คุณภาพและ มาตรฐานการอาชีวศึกษาที่มีความเป็นสากลมากขึ้น ผู้เรียนสายอาชีวศึกษาจำเป็นต้องได้รับศึกษาทั้ง ภาคทฤษฎี การฝึกและปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการต่าง ๆ อย่างเข้มข้นและสามารถเข้าสู่ ระบบการจ้างงานได้ภายหลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ก็ควรต้องมี แนวทางที่มุ่งไปสู่หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาด้วยเช่นกัน และองค์ประกอบย่อย ของการบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนนภรณ์ ศรีคงเพชร (2557) ที่ได้วิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการ พัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวิจัยและพัฒนา คุณภาพการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แมคคาร์ที (McCarthy, 1991) ที่ได้วิจัยเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาใน รัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่ากลุ่มครูมีความเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับ

บทบาทการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เรื่องการสังเกตการสอนการวัดผลและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษา การจัดคณะกรรมการการบริหารงานด้านวิชาการและความรับผิดชอบในการ ตัดสินใจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในเรื่องความ รับผิดชอบและบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดนอกเหนือจากการบริหารงานด้านอื่น ๆ

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) การบริหารทรัพยากร บุคคล 2) การบริหารทรัพยากรงบประมาณ 3) การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ และ 4) การ บริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยเฉพาะผู้เรียนทวิศึกษาที่ต้องเน้นการพัฒนาทักษะวิชาชีพ สอดคล้อง กับแนวคิดของ อนันท์ งามสะอาด (2553) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนอาชีวศึกษาในด้านการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาควรพิจารณาโดย 1) ใช้อยุทธศาสตร์การ พัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พ.ศ. 2553-2556) 2) สนับสนุนการจัดการ อาชีวศึกษาทั้งการเรียนการสอน การฝึกอบรมและการบริหารจัดการ อาทิ การจัดหาและพัฒนา ระบบ Virtual Classroom การจัดการระบบ Learning System Management : LMS โดยการจัดการ เรียนการสอน Cyber Community ผ่านเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ต 3) พัฒนาคุณภาพการอาชีว ศึกษาเพื่อการแข่งขันของประเทศ จัดหาและพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ และชุดฝึกทันสมัยในสาขาวิชา ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ จัดหาและพัฒนาห้องเรียนจำลองและห้องปฏิบัติการ ทันสมัย จัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการส่งเสริม การพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่น พัฒนาสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศเฉพาะทาง เพื่อสนับสนุนขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พัฒนาระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาแบบมีส่วนร่วม และ เน้นหลักการบูรณาการ และสอดคล้องกับ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของคณะกรรมการการศึกษา และการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2559: 5-16) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนาน รูปแบบผสมหน่วยกิต (ทวิศึกษา) ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาว่า 1) ด้านการบริหารจัดการ ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ ทศนคติที่ดีต่อวิชาชีพให้กับนักเรียน ครูต้องปรับกลยุทธ์และกระบวนการ สอน และ 2) ด้านความต้องการ ต้องการทรัพยากรครู ทรัพยากรงบประมาณสนับสนุน และขวัญ กำลังใจในการทำงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (2551) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ประกอบด้วย 11 แนวทาง ได้แก่ 1) ครูหมุนเวียน 2) ครูอาสา 3) การเรียนรวมระหว่าง สถานศึกษาบางช่วงชั้น 4) ศูนย์การเรียนรู้ 5) เจ้าหน้าที่ธุรกิจกลาง 6) ความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับหน่วยงานการศึกษา 7) สนามกีฬากลาง 8) คอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ 9) ห้องสมุด

เคลื่อนที่ 10) ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 11) ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับส่วนราชการ

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย ซึ่งเครือข่ายโรงเรียนที่เรียนร่วมหลักสูตรตามโครงการจะต้องมีแนวทางการบริหารจัดการแบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมบูรณ์ สุวรรณราช (2553) ที่กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (Network Building and Participatory) เป็นเครื่องมือที่ปัจจุบันหลายสถานศึกษามีความพยายามในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีสมรรถนะสูง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการ เนื่องจากกระบวนการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้สถานศึกษามีพลังในการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับแนวคิดของ จรวยพร ธรณินทร์ (2550) ที่กล่าวไว้ว่าแนวทางการจัดการแบบเครือข่าย ประกอบด้วย 1) การแสวงหาจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Purpose) 2) การกำหนดความเชื่อพื้นฐานร่วมกัน (Principle) 3) การกำหนดความสามารถที่ต้องมีร่วมกัน (Capability) 4) การกำหนดบทบาทของแต่ละฝ่ายและความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน (Concept) 5) การกำหนดกฎ ระเบียบที่ยึดโยงความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน (Structure) 6) การกำหนดโครงการ กิจกรรมที่ควรทำร่วมกัน (Practice) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภัทร มหาวงศ์ (2559) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย ความร่วมมือในการใช้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความร่วมมือการจัดการเรียนรู้และความร่วมมือการใช้แหล่งเรียนรู้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสิษฐ เทพไกรวัล (2554) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ 1) ลักษณะหรือกิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินการกิจของเครือข่าย 2) ขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) เทคนิค/วิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 4) กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจของเครือข่าย 5) คุณลักษณะที่ดีของผู้นำเครือข่าย และ 6) การปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) การนำ 4) การติดตามและประเมิน และ 5) การปรับปรุงและพัฒนา องค์ประกอบของรูปแบบ ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา จะเป็นไปตามหลักแนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาารูปแบบที่ส่วนใหญ่จะต้องแสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือขั้นตอนดำเนินการของรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ คีเวส (Keeves, 1988: 561-565) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) วิธีการ/กระบวนการของ

รูปแบบ 4) การประเมินผลของรูปแบบ และองค์ประกอบย่อยของกระบวนการบริหารที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549: 13-14) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จต้องทำหน้าที่บริหาร 4 ประการ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) และสอดคล้องกับแนวคิดของ โบวี (Bovee, 1993: 5) ที่กล่าวว่า หน้าที่ของการบริหารจัดการมี 4 ประการ ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การควบคุม (Controlling) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อวยชัย ศรีตระกูล (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พบว่า กระบวนการบริหาร ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์การ การนำองค์การ การปฏิบัติการ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และการประสานงาน

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน หลังการทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมของผู้เรียนทวิศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังการทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก รูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบของรูปแบบสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง มีกระบวนการปฏิบัติที่สะดวกและมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบและปัจจัยสู่ความสำเร็จของรูปแบบที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม จึงเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรง และมีการสร้างหรือพัฒนาด้วยกระบวนการที่มีความเป็นระบบตามหลักการพัฒนารูปแบบ โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษา การสร้างรูปแบบอย่างเป็นระบบ การตรวจสอบรูปแบบ การทดลองใช้ และการประเมินรูปแบบเชิงประจักษ์ โดยผู้ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วาโร เฟ็งส์วส์ดี (2553: 7 - 14) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบสามารถสรุปได้เป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สตรีกแลนด์ (Strickland, 2006) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปทดลองใช้ (Implement) และการประเมินผล

(Evaluation) ซึ่งเรียกว่า “ADDIE Model” และด้านผู้เรียนที่มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพพระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้รับความรู้และทักษะวิชาชีพที่ทันสมัย ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคปัจจุบันและอนาคต ซึ่งความรู้และทักษะวิชาชีพที่ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพรัตน์ แสนโสม (2559) ที่กล่าวว่า ทักษะวิชาชีพกระบวนการทำงานด้านช่าง ประกอบด้วย ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม และทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งในด้านความคิดเห็นต่อรูปแบบดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อินดา แดงอ่อน (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะหลักตามสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น หลังการพัฒนามีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทักษะหลักตามสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน หลังการพัฒนามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความพึงพอใจของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้เรียน ที่มีต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2553) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะวิชาชีพในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาเพื่องานอาชีพในห้าจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT) พบว่า กิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ ได้แก่ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมทักษะประสบการณ์ กิจกรรมยกระดับแข่งขันทักษะ และกิจกรรมส่งเสริมรายได้ระหว่างเรียนทั้งภาพรวมและรายกิจกรรมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากความคิดเห็นของเจ้าของสถานประกอบการเห็นว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความสอดคล้อง อยู่ในระดับมาก ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่ดี มีคุณภาพ มีขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบตามหลักการ แนวคิดทฤษฎี และมีการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นรูปแบบที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาผู้เรียน เมื่อนำไปใช้ทำให้ครูผู้สอนปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข เกิดประโยชน์โดยตรงกับผู้เรียน และองค์ประกอบของรูปแบบมีความครอบคลุมความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง มีการบูรณาการกรอบแนวคิดการวิจัย จากแนวคิด ทฤษฎีการบริหาร และเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ของแนวคิดใหม่เพื่อการบริหารจัดการทวิศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ เกตเซลและคนอื่น (Getzels and Others, 1968: 30) ที่กล่าวว่า รูปแบบที่ดีและมีประโยชน์ควรมีคุณลักษณะดังนี้ 1) เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ

ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง 2) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่อง ที่ศึกษา และ 3) รูปแบบควรนำไปสู่การทดสอบหรือการทดลองใช้ และผลการประเมินรูปแบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อินดา แต่งอ่อน (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนา พฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะหลักตาม สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา พบว่าผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็น ประโยชน์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภัทร มหาวงศ์ (2559) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ใน ระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรนำผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเรียนรวมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

1.2 รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผ่านการ ตรวจสอบ และการทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ดังนั้นผู้บริหารของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ควรให้ความสำคัญและสนับสนุนให้นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ในสถานศึกษาต่อไป

1.3 รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก และมีองค์ประกอบย่อย พร้อมทั้งปัจจัยสู่ความสำเร็จในแต่ละองค์ประกอบย่อย ซึ่งทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเมื่อนำรูปแบบไปใช้ต้องปฏิบัติให้ครบองค์ประกอบ

1.4 ควรจัดประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และโรงเรียนในเครือข่าย เพื่อให้ความรู้และทักษะในการดำเนินงานตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

1.5 การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ ควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินการจัดการศึกษาทวิศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทวิศึกษาด้วยแนวทางหรือวิธีการอื่น ๆ เช่น การพัฒนาระบบหรือการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการทวิศึกษา เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเก็บข้อมูลเชิงลึก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานทวิศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา